

hele Verden benyttede det metriske System i Handel og Vandel, saa blev der dog ingen rimelig Grund til at paahyde, at ogsaa alle Andre, som ikke staa i saadanne Forhold eller som ikke paa nogen Maade have Trang dertil, eller Lettelse derved — alene for den Tilfredsstillelse, som det i og for sig kunde være at vide det metriske System gjennemført her i Landet — skulle bære de store Besværligheder, som Opgivelsen af alle de fra Værdommen tilvante Forhold og Begreber om Størrelser og Størrelseres Værdi vilde fremkalde, særdeles da vistnok over 90 pCt. af den danske Befolkning ikke kan antages deraf at høste nogen Gavn, som i ringeste Maade kan opveje de Ulemper, som vilde blive en uundgaaelig Følge deraf. Man tænke sig f. Ex. en Landmand, som ikke direkte staa i Handelsforbindelse med Udlandet, hvad Interesse og Fordel kan han have af det metriske Systems Indførelse? Vil han kunne udrette mere med det nye System end med det gamle? eller vil det være ham til Belæring og Gavn, om han i fremmede Tidsskrifter kan finde, eller maasse i danske Tidsskrifter kan læse, at en Landmand paa 1 Hektare, altsaa paa en Kvadrathektometer eller 10,000 Kvadratineter Land har avlet $3\frac{9}{10}$ Kubikmeter eller 3,900 Liter Hvede efter en Udsæd af kun 240 Liter, fordi han ved Behandlingen af Brakfjorden, efter at have gjødet den med saa og saa mange Kubikmeter Staldgjødning, pløiede og harvede den til en Dybde af 25 Centimeter. Kan den almindelige danske Landmand forstaa en saadan eller lignende Oplysning, naar den ikke maa oversættes i hans Sprog, omtrent saaledes: Paa en Tønde Land er der høstet 16 Tønder Hvede efter knap 1 Tøndes Udsæd paa Grund af, at Jorden var gjødet med 23 Læs Staldgjødning og derefter pløiet og harvet til godt 9 Tommers Dybde? — jeg tror det ikke; jeg er langt mere tilbøielig til at tro, at et saadant Sprog vil for ham noget nær være, hvad man sædvanlig kalder: „fort Tale“. For Alle dem, som have Brug for Metermaal, vil Systemet medføre saa væsentlige Bekvemmeligheder, at de uden Tvang ville bestræbe sig for at anvende det, saavidt det kan lade sig gjøre, og derved vil Kundskaben til det metriske System udbrede sig i videre og videre Kredse, særdeles naar de metriske Begreber gjøres saa fattelige for Enhver som muligt.

At det vil bidrage meget til den hurtige Udbredelse og Anvendelse af det metriske System, dersom det kan lykkes at finde saadanne simple, tiltalende Begreber og Betegnelser for de metriske Størrelser, som saa at sige af sig selv vilde vinde Indgang og blive forstaaede af Befolkningen, det anser jeg for at være ganske utvivlsomt. Jeg tvivler derfor ogsaa stærkt paa, at det vilde være heldigt for den frie Udbredelse af det metriske Sy-

stem, dersom man paa vore Forhold simpelthen vilde overføre de for den danske Mand fuldstændigt meningsløse græske-latinske Navne, som bruges i Frankrig, og Kommissionens Flertal have heri været enig med mig, idet man har fundet det betænkeligt at regne paa, at den jævne danske Mand med Lethed skulde kunne færdes mellem saadanne Begreber som: Myriameter, Kilometer, Hektometer, Dekameter osv. osv. Som en Følge heraf har Kommissionen vedtaget, at der til Lettelse for den almindelige Mand ved Siden af de angivne franske Betegnelser skal tilføies danske Betegnelser, og den har dertil valgt Begreberne: Titusindemeter, Tusindemeter, Hundredemeter, Timeter osv., hvorefter Værlængder for Eftertiden vilde blive at udtrykke i Titusindemeter istedetfor i Mil, Jordarealer vilde blive at udtrykke i Kvadrat-Hundredemeter istedetfor i Tønder Land; og, dersom man ikke vilde bruge det franske Navn paa en Pot, saa skulde man, naar man f. Ex. vilde købe en Pot Mælk, forlange: en Tusindedels Kubikmeter eller en Kubik-Tiendedelsmeter Mælk osv. Jeg tilstaaer, at det falder mig overmaade vanskeligt at udtrykke mig paa saadant Dansk, og jeg er ganske sikker paa, at de Allerfleste slet ikke vilde være istand dertil. Med disse Betegnelser frygter jeg altsaa for, at det metriske System ikke vil findes at være saa tiltalende for Landets Befolkning i det Hele, at der derpaa kan begrundes noget Haab om en hurtig Udbredelse af det nye System. For mig har det, som alt bemærket, staaet klart, at skal det metriske System finde almindelig Tilslutning hertilands, uden Anvendelse af ydre Tvang, saa maa vi benytte bekendte danske Navne, som tilstrækkelig tydeligt udtrykke de forholdsvise Størrelser, hvori de betegnede Dele staae til hinanden indbyrdes. I den Henseende har jeg foreslaaet at benytte den franske Meter som Enhed for Længdemaal under Navn af: den metriske Alen, Meteralenen eller Mesteralenen, hvis Befolkningen hellere vil kalde den saaledes, og at betegne denne ved: 1^m Alen til Forskjel fra den almindelige danske Alen, som betegnes: 1^{bauf} Alen. Jeg har fremdeles foreslaaet at kalde den nye Vægt-Enhed (Kilogrammet) et Mesterpund og at betegne det ved 1^m Pd.; men dette Forslag har Kommissionen ikke troet at kunne anbefale, fordi den frygter, at den metriske Alen, det metriske Pund osv. skal blive forvekslet med den almindelige Alen, det almindelige Pund osv., en Frygt jeg aldeles ikke har, fordi der ikke er mere Anledning til en saadan Forveksling, end til at forveksle f. Ex. Decimalkommer og Decimallinier med Duodecimalkommer og Duodecimallinier; den norske, svenske og preussiske Daler, som forekomme i Handelen, med den danske Daler; den svenske Alen, hvormed en stor Del af vort Tommer er maalt og betegnet, med den danske Alen osv. Faren herfor er neppe stor, og Folk vilde